

N:o 38.

Af Herr Fr. Malmberg: Angående ändring af 14 § i Riksdagsordningen.

Det jubel och den allmänna belåtenhet, hvarmed den nuvarande Riksdagsordningen emottogs af svenska folket, har under sin nära tioåriga tillvaro icke förändrats, och Ridderskapets och Adels värdefulla offer af sina företrädesrättigheter på fäderneslandets altare skall alltid kvarstå i tacksamt minne till sitt fulla värde, synnerligast som icke något annat folk i verlden har att uppvisa en dylik ädel, fosterländsk handling.

Men det är naturligt, att ej någon lag kan stiftas, som är ofelbar, och som icke med tiden behöfver öfverses och förbättras. — Så är äfven förhållandet med vår nuvarande Riksdagsordning. Vål hafva, under den tid denna förordning varit gällande, de gamla råmärkena mellan olika samhällsklasser blifvit mer och mer otydliga, men ännu kvarstå tydliga kvarlefvor af dessa märken, som måste utplånas, innan svenska folket kan framstå såsom *ett* och i enig samverkan arbeta på fosterlandets utveckling till lycka och välgång. Vårt land behöfver alla goda medborgares moraliska och materiela understöd för att gå sin utveckling till mötes, och man har således icke råd att ställa största delen af landets befolkning utom samhället, förnekad de, af vår Herre åt människan gifna, naturliga och oförytterliga rättigheter. Det vore att önska, att alla, som erlægga bevillning till staten, kunde tillerkännas valrätt och valbarhet till riksdagsman; men detta är en önskan, som väl ej ännu kan uppfyllas, förrän folkbildningen hunnit blifva mera grundlig och allmän, och de personer blifvit afdöde, som ännu stå sörjande vid ständsrepresentationens graf.

Att deremot nedsätta nuvarande census från 800 till 600 kronors uppskattad årlig inkomst, vore att öfva en enkel rättvisa emot våra bättre arbetare — det vore en vinst, som skulle gagna vårt land. Men som penningen ensamt hvarken bör eller kan vara en gradmätare för utöfvande af medborgerliga rättigheter, der kunskaper och sedlig bildning saknas, vore det önsk-

värddt att, jemte den ofvannämnda census, äfven stadgades ett visst kunskapsmått, hvartill bestämmelsen i vår folkskolestadgas minimum kunde antagas.

En förändring af Riksdagsordningens § 14 är därför ett oeftergiftigt behof.

Med anledning af hvad jag anfört yrkas, att nämnda § må erhålla följande förändrade lydelse:

”Valrätt och valbarhet tillkommer inom den kommun, der han är bosatt, en hvar i kommunens allmänna angelägenheter röstberättigad man, hvilken antingen eger eller med stadgad åborätt innehafver fast egendom på landet eller i stad till ett taxeringsvärde af minst 1,000 kronor, eller för lifstid eller för minst fem år arrenderar jordbruksfastighet till taxeringsvärde, ej understigande 6,000 kronor eller ock erlägger till staten bevillning för en till minst 600 kronor uppskattad årlig inkomst samt inhemtad de kunskaper, som folkskolestadgan i sitt minimum bestämmer.”

Om remiss till Konstitutions-utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1875

Fr. Malmberg.